

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

STUBURO KAKLINĖS DALIES SUŽALOJIMAI. ATVEJŲ APRAŠYMAS IR LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Urtė KASELYTĖ (VI kursas).

Darbo vadovas. Asist. dr. Sigitas CHMIELIAUSKAS, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Patologijos, teismo medicinos katedra.

Įvadas. Mirtinos stuburo kaklinės dalies sužalojimai dažniausiai įvyksta autoavarijų metu, nukritus iš aukščio ar kitų nelaimingų atsitikimų atvejais. Pažeidus kaklo slankstelius vystosi nugaros smegenų pakenkimas, kuris gali nulemti mirtį dėl kvėpavimo sustojimo. Nugaros smegenys gali būti sužalotos dėl lūžių dislokacijos, tarpslankstelinio disko žiedo ar branduolio išvaržos, arterijų pažeidimo ar netiesioginio smegenų sumušimo metu. Išskiriami 4 pagrindiniai mechanizmai, kurių metu gali išsivystyti kaklinės stuburo dalies sužalojimas. Suspaudimas – dažniausiai krentant iš aukščio, neriant. Patempimas – pasikorimo atvejais. Hiperrefleksija ir hiperekstenzija dažniausiai atsiranda dėl autoavarijų dėl botago kirčio traumos. Mirtinas nugaros smegenų sužalojimas gali būti neakivaizdus, todėl esant neaiškiai mirties priežastiai, net kai nėra išoriškai matomų sužalojimų rekomenduojama įvertinti stuburo kaklinę dalį ir nugaros smegenis.

Atvejų aprašymas. Nagrinėti 4 atvejai, esant skirtingiems stuburo kaklinės dalies sužalojimo mechanizmomams. 1 atvejis – 40 metų moteris, būdama neblaivi (kraujyje nustatyta 2,86 ‰ etilo alkoholio), šeimininio konflikto metu iškrito iš 5 aukšto balkono. Mirties priežastis – daugybiniai kūno sužalojimai pasireiškę daugybinėmis poodinėmis kraujosruvomis, daugybiniais šonkaulių ir dubens lūžiais, C4 ir L5 slankstelių lūžiais, bei Th10-12 ir L3-4 keterinių ataugų lūžiais, prieširdžio, plaučio, blužnies, kepenų ir stemplės plyšimais. 2 atvejis – 62 metų vyras, nukentėjo eismo įvykio metu kaip pėstysis, partrenkus automobiliui. Nustatyta mirties priežastis – daugybiniai kūno sužalojimai pasireiškę daugybiniais odos nubrozdinimais, kaukolės lūžiais su kraujo išsiliejimu virš ir po kietuoju galvos smegenų dangalu, galvos smegenų sumušimu, šonkaulių, krūtinkaulio, mentės, žastikaulio bei C2, Th1, Th8 ir L1 slankstelių lūžiais. 3 atvejis – 54 metų vyras nukentėjo eismo įvykio metu, kaip motociklo vairuotojas, nuvažiavus nuo kelio. Nustatyta mirties priežastis – daugybiniai skeleto kaulų lūžiai su vidaus organų sužalojimais, pasireiškę daugybiniais skeveldriniais kaukolės skliauto ir pamato lūžiais su galvos smegenų kamieno sužalojimu, viršutinio ir apatinio žandikaulio, skruostikaulių, nosies kaulų, raktikaulio, mentės, krūtinkaulio, abipusiais šonkaulių, C3 ir Th6 slankstelių lūžiais, Th1-5 slankstelių keterinių ataugų lūžiais, plonųjų žarnų pasaito daugybiniais plyšimais, plaučių sumušimu ir plyšimu. 4 atvejis – 47 metų neblaivus (kraujyje nustatyta 2,28 ‰ etilo alkoholio) vyras buvo rastas prispaustas traktoriaus rato. Nustatyta mirties priežastis – daugybiniai kūno sužalojimai, pasireiškę krūtinkaulio, raktikaulio, daugybiniais abipusiais šonkaulių, C3, C7 slankstelių, Th5 slankstelio lūžiais

su nugaros smegenų sužalojimu, daugybiniais plaučių sužalojimais, dešinio širdies skilvelio, diafragmos, blužnies, kairio inksto, kepenų plyšimais.

Išvados. Stuburo kaklinės dalies sužalojimai gali būti nustatomi esant skirtingam traumos mechanizmui, bei neretai slankstelių lūžiai nustatomi politraumų atvejais. Tačiau net kai nėra išoriškai matomų sužalojimų žymių staigių mirčių atvejais rekomenduojama įvertinti stuburo kaklinę dalį ir nugaros smegenis.

Raktažodžiai. Stuburo kaklinė dalis; trauma; lūžiai; nugaros smegenys; teismo medicina; autopsija.